

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Vridsløselille Statsfængsel – notat om bevaringsværdier

29.10.2020

Albertslund kommune har bedt Center for Bygningsbevaring (CfB) om at udarbejde et notat med kommentarer til en SAVE-registrering af Vridsløselille Statsfængsel foretaget for Freja Ejendomme af sbs rådgivning a/s (SAVE-registreringen betegnes i det følgende: sbs-registrering). Med notatet ønsker Albertslund kommune at skabe et bredere grundlag for kommunens videre planlægning og sagsbehandling i forbindelse med, at fængselsanlægget skal have nye funktioner.

CfB har således ikke gennemført en decideret SAVE-registrering, men har besøgt området og de omfattede bygninger som grundlag for at kunne kommentere sbs-registreringen. Notatet baserer sig på følgende:

- sbs-registreringen **september 2020**
- Albertslund kommunes mail med kommentarer til læsningen af sbs-registreringen
- Møde på stedet torsdag d. 14. maj 2020 med repræsentant fra Freja Ejendomme (Rune Christiansen), sbs (Kurt Kjærgaard Christensen), Albertslund kommune (Maria von Holstein-Rathlou) og CfB (Anne Lindegaard og Dorthe Bendtsen)
- Besigtigelse af anlægget og de enkelte bygninger torsdag d. 14. maj 2020 foretaget på egen hånd af CfB v. Anne Lindegaard og Dorthe Bendtsen

Notatets indhold

Vridsløselille Statsfængsel – notat om bevaringsværdier	29.10.2020.....	1
Notatets indhold.....		1
Forudsætninger og tilgang.....		3
Generelle kommentarer til sbs-registreringen.....		5
Kommentarer til de kapitler, der ikke består af selve enkeltbygningsregistreringen.....		6
Konkrete kommentarer til sbs-registreringen af de enkelte bygninger		7
Bygning 1, s. 36 + s. 50.....		7
Bygning 1 J, s. 38.....		7
Bygning 1 I, s. 40.....		8
Bygning 1 T, s. 41		8
Bygning 1 H, s. 44.....		8
Bygning 1 AN, s. 45.....		8
Bygning 1 I, J, F og G ankomstkompleks, s. 47.....		8
Bygning 1 E, s. 50 (kirken).....		8
Bygning 1 Panoptikon, s. 51		9
Bygning 1 A, s. 52 (cellebygning).....		9
Bygning 1 Z, s. 53.....		9
Bygning 1 R, s. 54		9
Bygning 1 AC, s. 58 (der er flere af denne type jf. s. 68 og s. 79; disse er ikke yderligere kommenteret).....		9

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Bygning 1 B, s. 59 (cellebygning)	10
Bygning 1 C, s. 65 (cellebygning)	10
Bygning 1 D, s. 69 (cellebygning)	10
Bygning 1 K, s. 72	10
Bygning 1 L, s. 73	11
Bygning 1 M, s. 74	11
Bygning 1 O, s. 76	11
Bygning 1 Y, s. 77	11
Bygning 1 P, s. 78	11
Bygning 2, s. 85	12
Bygning 103, s. 86	12
Bygning 3, s. 87	12
Bygning 4, s. 88	12
Bygning 104, s. 90	13
Bygning 20, s. 91	13
Bygning 20 udhus, s. 92	13
Bygning 19, s. 93	14
Bygning 19 udhus, s. 95	14
Bygning 18, s. 96	14
Bygning 18 udhus, s. 98	14
Bygning 17, s. 101	15
Bygning 17 udhus, s. 103	15
Bygning 16, s. 104	15
Bygning 16 udhus, s. 105	15
Bygning ?, s. 112 (ligger lige ved bygning 106)	15
Bygning 111, s. 113	16
Bygning ?, s. 114 (ligger mellem bygning 111 og 110)	16
Bygning 110, s. 115	16
Bygning 105, s. 116	16
Bygning 24, s. 117	17
Bygning xx, s. 118	17
Bygning 15, s. 119	17
Bygning 15 udhus, s. 120	17

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Bygning 14, s. 123..... 18
 Bygning 14 udhus, s. 124..... 18

Forudsætninger og tilgang

- Da vi ikke kender sbs' opdrag fra Freja Ejendomme, herunder arbejdets omfang og en aftalt vægtning af bygningernes potentiale og udvalgte indre rum, vil nogle af vores kommentarer måske forekomme irrelevante i forhold til, hvad sbs er blevet bedt om at gennemføre.
- Vi udarbejder notatet på bygningernes præmisser, dvs. som uvildige i forhold til ejerforhold og ønsker/planer for nye funktioner.
- Vi har set stort set alle bygninger og sammenholdt dem med sbs-registreringen. Vi kommenterer dog ikke hver eneste karakter for hver eneste bygning, da vi har koncentreret os om at kommentere de bygninger, der er en del af hovedanlægget (dvs. de ældre og større bygninger frem for nyere tilbygninger), og de bygninger, hvor vi er væsentligt uenige i sbs-registreringens karakterer.
- I vurderingen af 'Originalitet' har vi lagt mere vægt på, om bygningen fremstår 'autentisk' end original/oprindelig; der kan således godt være udskiftet vinduer og lavet ændringer, som ikke nødvendigvis giver en lav karakter, hvis de er udført med respekt for det oprindelige hus, eller hvis de er små og ubetydelige ændringer i helheden. Senere ændringer er på den måde ikke nødvendigvis en (markant) forringelse af bygningen.
- I vurderingen af 'Tilstand' skal det bemærkes, at det er meget oversigtligt, da den beror på en hurtig og overfladisk vurdering af den byggetekniske tilstand, der kan iagttages med det blotte øje udefra. Vi mener derfor, og det blot er vejledende. Den tilstandsmæssige værdi indgår ikke med nogen særlig vægt i den endelige, samlede bevaringsmæssige værdi, da det er de tre første karakterer (arkitektur, kulturhistorie og miljø), der vægter mest. Vi har derfor ikke altid kommenteret sbs-registreringens tilstands-karakterer, selv om vi måske er en smule uenige.
- Vores kommentarer er generelt givet på baggrund af SAVE-metodens kriterier for enkeltbyggningsregistrering, som de er beskrevet i fredningsmyndighedernes SAVE-vejledning fra 2011: *SAVE – Kortlægning og registrering af bymiljøers og bygningers bevaringsværdi*:
http://www.kulturstyrelsen.dk/fileadmin/user_upload/kulturarv/publikationer/emneopdelt/kommuner/Kulturarvstyrelsen_SAVE_print.pdf

Vores kommentar	Klip fra SAVE-vejledningen – markeringen med fed er vores
Den lokale sammenhæng er afgørende, og eftersom Vridsløselille Statsfængsel tilhører de ældste bygninger i Albertslund kommune og har været en del af udgangspunktet for den efterfølgende byudvikling, har anlægget pr. definition høj bevaringsværdi – faktisk også på nationalt plan og ikke blot lokalt.	S. 39: "Bevaringsvurderingerne udspringer således altid af den lokale sammenhæng , og et hus, der er bevaringsværdigt i Slagelse vil således ikke nødvendigvis være bevaringsværdigt i Ikast – og omvendt. Vurderingskriteriet for de bevaringsværdige bygninger er således at de har regional eller lokal betydning, mens de fredede bygninger skal have national betydning."
	s. 39:

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

<p>Funktionen som fængsel er et eksempel på en unik/sjælden bygningstype, der i sig selv giver en høj bevaringsværdi.</p> <p>Selv om cellelængerne ikke har den samme høje arkitektoniske værdi som indgangspartiet og kirken, har de alligevel meget høj bevaringsværdi både kulturhistorisk og som del af anlægget.</p> <p>Også de mindre og mere anonyme af de ældre bygninger, der måske i sig selv ikke er umistelige, kan have en stor betydning for det samlede anlæg, dvs. helheden, og som kulturhistoriske vidnesbyrd om stedets funktion. Det gælder f.eks. udhuse.</p>	<p>”Bygningerne 2-4 er de bygninger, som i kraft af deres arkitektur, kulturhistorie, og håndværksmæssige udførelse er lokalt fremtrædende eksempler indenfor deres slags, eller bygninger, der i kraft af deres placering er umistelige for en helhed.”</p> <p>s. 38: ”En bygning, der er en væsentlig del af et anlæg, vil ofte få den samme bevaringsværdi som de resterende bygninger i anlægget. Eksempelvis en længe i et gårdanlæg eller en sidebygning. Ved større historiske anlæg som f. eks et herregårdsmiljø, der består af mange enkeltbygninger med hver med sin funktion, men hvor alle bygninger er med til at danne helheden, vil den enkelte bygning blive vægtet og vurderet efter sin rolle og uundværlighed i det samlede anlæg.”</p>
<p>Vi har ikke vægtet karaktererne ift. potentiale, dvs. om bygningerne har mulighed for at rumme nye funktioner. Det er både funktionelt og i forhold til bæredygtighed en meget vigtig vurdering, som dog ikke indgår i SAVE-metoden, men som bør foretages og indgå på anden vis i et grundlag for udvikling af bygninger og anlæg. Bygninger med middel eller lav SAVE-værdi kan være glimrende og meget anvendelige bygninger, og bygninger med høj bevaringsværdi kan som regel godt bygges om og ændres, så længe bevaringsværdierne respekteres.</p>	<p>S. 39: ”Man skal være opmærksom på, at bevaringsværdien ikke har noget med brugsværdien at gøre.”</p>
<p>De arkitektoniske, historiske og miljømæssige værdier indgår med lige stor vægt, hvor f.eks. det landsdækkende arbejde med kommuneatlassene i 1990’erne som regel lagde mere vægt på de arkitektoniske værdier. Vi mener, at alle tre dele er forudsætninger for et områdes særkende, dets karaktertræk og særlige stemning og identitet.</p> <p>Her er også ’de skæve indslag’ og små detaljer, som måske ikke umiddelbart springer i øjnene, vigtige for stedets autenticitet (originalitet) og fortællerværdi (synlig kulturhistorie), f.eks. udhuse, mure, lygtepæle osv.</p>	<p>S. 38 – hvad der lægges vægt på i den samlede karakter, bevaringsværdien: ”Almindeligvis vil den arkitektoniske, den kulturhistoriske og den miljømæssige værdi veje tungt i forhold til bevaringsværdien. ... Den hænger sammen med, om bygningen er et godt eksempel på periodens arkitektur eller på en særlig byggeskik, om bygningstypen eller bygningsformen er sjælden, om bygningen har dannet forbillede for andre bygninger, ...”</p> <p>s. 33 (billedtekst): ”Bevaringsvurderingerne er ikke et spørgsmål om ”pænt” eller ”grimt”. Denne lille toiletbygning, er vurderet til høj bevaringsværdi, da den udgør en del af et velbevaret miljø omkring en lille anneksskole.”</p>

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Generelle kommentarer til sbs-registreringen

1. Såfremt sbs-registreringen skal indtastes i **databasen FBB** (Fredede og Bevaringsværdige Bygninger, databasen drives af fredningsmyndighederne, Slots- og Kulturstyrelsen: www.kulturarv.dk/fbb), skal teksterne ud for mange af karaktererne (især den arkitektoniske værdi) kortes ned. FBB-databasen tillader i sin nuværende udgave nemlig maks. 256 anslag inkl. mellemrum i feltet ud for den enkelte karakter. Det er derfor begrænset, hvad der kan stå, men med præcist udvalgte ord og færre fyldord kan man godt give en vis forståelse af de kvaliteter, der ligger bag karakteren. Det er en hjælp til sagsbehandlerne, der kan få et indblik i, hvordan den endelige bevaringsværdi er fremkommet.
2. sbs-registreringen inddrager **anvendelse/potentiale**. Det er vigtigt, men det indgår ikke i SAVE-metoden. Hvis man vil have det med, bør det tilføjes særskilt eller i alle tilfælde mere tydeligt og konsekvent.
3. **Arkitektonisk værdi**: Det nævnes flere gange, at arkitekturen er historicistisk, og det er en god hjælp, at der nu er givet nogle eksempler på, hvordan man kan se det. Det er skrevet ind i sbs-registreringens introduktion/historie, men det vil også være en hjælp at have det med som stikord i registreringen for den enkelte bygning. Jf. SAVE-vejledningen s. 35 skrives stilhistorien under den kulturhistoriske værdi (det kan spare anslag under den arkitektoniske værdi).
4. **Kulturhistorisk værdi**: Jf. SAVE-vejledningen s. 35 er det primært de kulturhistoriske værdier, der rent fysisk og synligt kan aflæses på en bygning, der skal indgå i en registrering og vurdering. Det kan beskrives, hvilke træk, der viser, hvad bygningens oprindelige funktion har været, så det står klart, hvilke dele der skal værnes om. De historicistiske stiltræk kan beskrives under den kulturhistoriske værdi jf. punkt 3.

Kulturhistorien bør efter vores mening generelt vurderes højere. Alle de oprindelige bygninger og dele af anlægget fra opførelsestidspunktet 1859 er kulturhistorisk meget vigtige, også selv om de ikke nødvendigvis er det i forhold til de andre værdier. Det betyder således, at f.eks. cellefløjene og fængselsmuren (selv om dele af den er nyere) efter vores mening bør vurderes højere, da de udgør den synlige fortælling om det centrale anlæg i fængslet og dermed det udgangspunkt, som hele fængslet og området er opstået omkring. For nogle bygninger vil en højere kulturhistorisk værdi ændre på den endelige bevaringsværdi, for andre ikke. Under kulturhistorisk værdi hører også diverse elementer og detaljer som lygtepæle, master og småbygninger, som ikke er umistelige, men som er med til at fortælle netop dette steds særlige historie og give netop dette sted dets særlige identitet – disse elementer kan også have betydning for den miljømæssige værdi. Her synes vi især, at mange af de oprindelige eller ældre udhuse har for lave bevaringsværdier.

5. **Miljømæssig værdi**: Jf. punkt 4: Småbygninger og andre elementer kan have betydning, ligesom bygninger, der ikke i sig selv har særlig bevaringsværdi, kan have stor betydning for helheden. Her synes vi især, at mange af de oprindelige eller ældre udhuse har for lave bevaringsværdier.
6. **Originalitet**: De indvendige forhold inddrages for flere bygninger under originalitet, men det indre indgår strengt taget ikke i SAVE-metoden. Hvis man vil have det med (og det giver god mening at vurdere de indre forhold), så kan det beskrives særskilt eller bør i det mindste indgå systematisk i de andre værdier også; fængselscellerne og de gamle (men ikke nødvendigvis oprindelige?) celledøre har f.eks. høj kulturhistorisk værdi, men nævnes kun ganske kort.

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

7. **Tilstand:** Vi er her enige i de kommentarer, kommunen allerede er kommet med pr. mail; der er flere steder manglende sammenhæng mellem den givne karakter og teksten, der ledsager karakteren. Det giver dog ikke anledning til en ændring af den endelige karakter/bevaringsværdi.
8. For den **samlede bevaringsværdi** kan teksten med fordel beskrive, hvad værdierne består af (f.eks. i punktform/stikord) frem for at bruge plads på at skrive "Bygningen repræsenterer en fin arkitektoniske og miljømæssige værdi, ligesom den kulturhistoriske værdi." – det kan jo udledes af de enkelte karakterer.

Kommentarer til de kapitler, der ikke består af selve enkeltbyggningsregistreringen

Vi er enige i de kommentarer, som Albertslund kommune allerede har givet pr. mail ift. overskuelighed, vignetter m.v. Herudover har vi en række kommentarer og forslag:

1. En klarere opdeling mellem bygningshistorie og anlægget ift. stedet – jf. s. 5, hvor 1. og til dels 2. spalte handler om oplevelsen af anlægget i forhold til stedet, mens resten handler om bygningernes/anlæggets udviklingshistorie. Evt. kan afsnittet om stedet flyttes til Delområder i området fra s. 19.
2. S. 17 og 18 giver en god oversigt over typologier i området. Jf. vores kommentarer til kulturhistoriske og miljømæssige værdier for småbygninger, installationer og mure m.v. er vi dog ikke helt enige i teksternes beskrivelse af, at disse elementer ikke har særligt store SAVE-værdier.
3. Fra s. 19 og frem beskrives 'Delområder i området', og der er mange gode iagttagelser. Man kan overveje at udarbejde en endnu mere detaljeret SAVE Bebygget Struktur (eller blot uddybe de beskrevne områder), hvor især Delområde 2 kan opdeles yderligere; det er ret forskellige bygninger og uderum, der indgår i Delområde 2.
4. S. 21-24, 'Grønne strukturer i området': Vi har ikke inddraget de grønne områder og beplantning i vores gennemgang og har derfor ikke kommentarer til registreringen, men det forekommer lidt vanskeligt at udlede bevaringsværdierne af de beskrevne grønne strukturer og beplantninger, med mindre 'markant' skal tolkes som 'bevaringsværdigt'.
5. S. 25, 'Sigtelinjer og fronter i området': Gode iagttagelser og kun et lille forslag om at indsætte sigtelinjer mod fixpunkterne, især kirketårnet, der jf. beskrivelsen også kan ses andre steder fra.
6. S. 27-28, 'Fængsel komplekset – anvendelse': En interessant inddeling af fængselsanlægget inden for murene. Det kunne dog øge forståelsen for bevaringsværdierne og de deraf følgende tålegrænser for ændringer, hvis beskrivelserne af de enkelte dele i højere grad understreger, hvad det betyder, at bygningerne ser ud som beskrevet, f.eks. kan beskrivelsen af cellezonens bygninger ('detaljeret som er mere jævn og ubetydelig' og 'fremstår i en mere skrabet arkitektonisk fremtoning') uddybes med, hvad udseendet betyder for bevaringsværdierne, og hvad man derfor skal passe på i en ombygning; en 'skrabet arkitektonisk fremtoning' er jo netop karakteristisk for den slags funktionsbygninger, og dermed er det disse træk, der skal værnes om.
7. s. 125, 'Markante installationer': Et vigtigt afsnit, der gør opmærksom på alle de andre elementer i området, som er med til at kendetegne stedet. Vi er dog ikke enige i udsagnet: "... der ikke er nogen installationer som

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

har høje eller middel bevaringsværdier.” Især forekommer de måske oprindelige støbejernsstandere værd at bevare. I det hele taget vil vi gerne slå et slag for alle disse forskellige elementer, der er med til at give stedet en særlig karakter. Alt skal ikke bevares, men noget kan måske bidrage positivt til oplevelsen af stedet eller evt. tjene som inspiration til ny formgivning.

8. s. 126, 'Markante hegn og mure': Et vigtigt afsnit, der gør opmærksom på alle de andre elementer i området, som er med til at kendetegne stedet, her i særdeleshed muren omkring fængslet, som vel nærmest er den tydeligste markør af fængslets funktion. Vi mener, at muren omkring det oprindelige fængselsanlæg til trods for nyere udvidelser og ændringer har høj bevaringsværdi og bør have en samlet bevaringsværdi på 3 (den er markeret med middel bevaringsværdi på kortet s. 11, men vi kan ikke se den registreret selvstændigt lige som de enkelte bygninger). Her er det værd at huske, at en høj bevaringsværdi ikke betyder, at man ikke kan lave åbninger i muren – det kan man sagtens! Muren har især kulturhistorisk betydning, men er også flere steder et markant arkitektonisk indslag (støttepiller, gavle, rundinger), som evt. kan beskrives nøjere. Den ydre mur mod syd, der løber langs banen, har fortællerværdi, fordi fanger tilsyneladende har været med til at bygge den (jf. sbs-registreringen). Vi er enige i, at denne mur har middel bevaringsværdi, men vil gerne anbefale at bevare den, fordi den har fortællerværdi.

Konkrete kommentarer til sbs-registreringen af de enkelte bygninger

Vi er i mange tilfælde enige i de enkelte karakterer/bevaringsværdier i sbs-registreringen. For nogle bygninger kan vi være uenige i en enkelt karakter, der ikke har betydning for hverken den samlede bevaringsværdi eller forståelsen af, hvordan den samlede bevaringsværdi er dannet; her har vi ikke ændret/kommenteret. Det er således ikke alle bygninger, der er med i listen nedenfor, men kun dem, hvor vi har kommentarer af betydning. Vi har ikke rettet i teksterne til de enkelte karakterer eller forestået nye formuleringer, blot kommenteret på primært karaktererne. Vi har ikke noteret de generelle kommentarer jf. ovenfor, f.eks. uddybelse af historicismens træk og en mere præcis beskrivelse af den endelige karakter/bevaringsværdi.

Bygninger med lav bevaringsværdi (7-9) har vi ikke kommenteret, med mindre vi er uenige og vil hæve den endelige karakter/bevaringsværdi.

Vi angiver bygningsnummer og sidetal i sbs-registreringen af september 2020 i den rækkefølge, bygningerne er angivet i sbs-registreringen.

Bygning 1, s. 36 + s. 50

Vi har ingen ændringer hertil, men vil blot understrege, at vi ser portbygningen og kirken som anlæggets vigtigste bygninger med de højeste arkitektoniske, kulturhistoriske og miljømæssige værdier, der berettiger til en samlet bevaringsværdi på 2, som også er angivet her. Bevaringsværdierne for de øvrige bygninger skal ses på denne baggrund.

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse.

Bygning 1 J, s. 38

Miljø: Udgør sammen med portbygningen en del af fængselsfrontens samlede helhed. Vi syntes bevaringsværdien 4 er for lav og anbefaler 3.

Denne karakterændring vil i givet fald ændre den endelige karakter/bevaringsværdi til 3 (frem for 4).

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Bygning 1 I, s. 40

Miljø: Udgør sammen med portbygningen en del af fængselfrontens samlede helhed. Vi syntes bevaringsværdien 4 er for lav og anbefaler 3.

Denne karakterændring vil i givet fald ændre den endelige karakter/bevaringsværdi til 3 (frem for 4).

Bygning 1 T, s. 41

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Vi giver således 2 frem for 3.

Dette ændrer ikke ved den endelige karakter/bevaringsværdi på 3, som vi er enige i.

Bygning 1 H, s. 44

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Vi giver således 2 frem for 3.

Dette ændrer ikke ved den endelige karakter/bevaringsværdi på 3, som vi er enige i.

Det på østfacaden tilbyggede 'tårn' er behandlet som en selvstændig bygning på s. 45, men selv om den skulle blive inddraget i bevaringsvurderingen af bygning H, vil det efter vores mening ikke trække H's bevaringsværdi på 3 ned. Funktionsbygninger er kendetegnede ved en løbende udvikling, og anlægget her er så stærkt i sin grundstruktur, at det godt kan tåle visse ændringer.

Bygning 1 AN, s. 45

Se tidligere kommentar til bygning 1 H: "Det på østfacaden tilbyggede 'tårn' er behandlet som en selvstændig bygning på s. 45, men selv om den inddrages i bevaringsvurderingen af bygning H, vil det efter vores mening ikke trække bevaringsværdien på 3 ned. Funktionsbygninger er kendetegnede ved en løbende udvikling, og anlægget her er så stærkt i sin grundstruktur, at det godt kan tåle visse ændringer."

Trappetårnet i sig selv har ikke bevaringsværdi, men kan således godt bevares som en del af bygning H, hvis det er relevant.

Bygning 1 I, J, F og G ankomstkompleks, s. 47

Selve gårdrummet inddrages i registreringer under den arkitektoniske værdi, selv om det vel ikke hører hjemme her, men snarere under den miljømæssige værdi.

Bygning 1 E, s. 50 (kirken)

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse.

Miljø: Kirken med tårn og spir som fixpunkt for såvel område som anlæg og kirkens facade som markant del af gårdrummet bør give karakteren 2 (frem for 3).

Originaliteten beskrives som 'meget original i form', og trods ændringer mener vi godt, at karakteren kan hæves fra 6 til 4 – indvendige ændringer bør ikke tælle med.

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Bygning 1 Panoptikon, s. 51

Her bliver det indvendige inddraget i høj grad, og det slører den egentlige SAVE-registrering jf. vores generelle kommentarer. Det gælder her især originaliteten, som kunne få en højere værdi uden indblanding af de indre forhold.

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse.

Dette ændrer ikke ved den endelige karakter/bevaringsværdi på 3, som vi er enige i.

Bygning 1 A, s. 52 (cellebygning)

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Vi giver således 2 frem for 3.

Miljø: De fire celledarme er så markant en del af det oprindelige anlæg, at de også har en høj miljømæssig værdi og bliver da også beskrevet som en vigtig del af hele komplekset; derfor synes vi, at 4 er for lavt og anbefaler karakteren 3.

Originaliteten bliver til dels vurderet ud fra indvendige ændringer, mens de udvendige ændringer er knap så voldsomme, dog er trappetårnet ændret – vi anbefaler alligevel karakteren 4 (frem for 6).

Disse karakterændringer vil i givet fald ændre den endelige karakter/bevaringsværdi til 3 (frem for 4).

Bygning 1 Z, s. 53

Vi er enige i vurderingen af, at bygningen har lav bevaringsværdi, men for forståelighedens/konsekvensens skyld er det uklart, at kulturhistorien kun har fået 8. Det er ganske vist en nyere bygning uden andre værdier, men eftersom det er en fangegård, har den en værdi som fortælling om fængslets funktion. Det ændrer ikke på den lave bevaringsværdi, men den kulturhistoriske værdi bør være højere, f.eks. 5.

Bygning 1 R, s. 54

Vi er enige i den endelige værdi 3, men har kommentarer til de enkelte karakterer:

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Denne bygning er endvidere beskrevet som den eneste bevarede fangegård. Vi giver således 2 frem for 3.

Originalitetsværdi beskrives som 'meget originalt' og bør hæves fra 5 til 4.

Tilstanden kan ændres fra 6 til 5 (men det har dog ingen betydning for den endelige værdi).

Bygning 1 AC, s. 58 (der er flere af denne type jf. s. 68 og s. 79; disse er ikke yderligere kommenteret)

Vi er helt med på, at denne bygning ikke har høj bevaringsværdi og ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælle-værdien.

Kulturhistorie: Vi synes, at bygningen som observationsbygning har en langt højere kulturhistorisk værdi, f.eks. 5 frem for 9.

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

For den miljømæssige værdi beskrives det: 'forholder sig ikke til stedet men er retningsløs som bygning' – det er jo netop det, der er bygningens kendetegn og funktion og for os at se ikke noget negativt. Tværtimod er bygningen 'et skævt indslag' i miljøet og kan f.eks. få 6 frem for 9.

Bygning 1 B, s. 59 (cellebygning)

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Vi giver således 2 frem for 3.

Miljø: De fire cellearme er så markant en del af det oprindelige anlæg, at de også har en høj miljømæssig værdi og bliver da også beskrevet som en vigtig del af hele komplekset; derfor synes vi, at 4 er for lavt og anbefaler karakteren 3.

Originaliteten bliver til dels vurderet ud fra indvendige ændringer, mens de udvendige ændringer er knap så voldsomme, dog er trappetårnet ændret – vi anbefaler alligevel karakteren 4 (frem for 6).

Disse karakterændringer vil i givet fald ændre den endelige karakter/bevaringsværdi til 3 (frem for 4).

Bygning 1 C, s. 65 (cellebygning)

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Vi giver således 2 frem for 3.

Miljø: De fire cellearme er så markant en del af det oprindelige anlæg, at de også har en høj miljømæssig værdi og bliver da også beskrevet som en vigtig del af hele komplekset; derfor synes vi, at 4 er for lavt og anbefaler karakteren 3.

Originaliteten bliver til dels vurderet ud fra indvendige ændringer, mens de udvendige ændringer er knap så voldsomme, dog er trappetårnet ændret – vi anbefaler alligevel karakteren 4 (frem for 6).

Disse karakterændringer vil i givet fald ændre den endelige karakter/bevaringsværdi til 3 (frem for 4).

Bygning 1 D, s. 69 (cellebygning)

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Vi giver således 2 frem for 3.

Miljø: De fire cellearme er så markant en del af det oprindelige anlæg, at de også har en høj miljømæssig værdi og bliver da også beskrevet som en vigtig del af hele komplekset; derfor synes vi, at 4 er for lavt og anbefaler karakteren 3.

Originaliteten bliver til dels vurderet ud fra indvendige ændringer, mens de udvendige ændringer er knap så voldsomme. Her er trappetårnet ikke forhøjet, som det er på de øvrige bygninger, og originaliteten dermed lidt højere; vi anbefaler karakteren 3 (frem for 4).

Disse karakterændringer vil i givet fald ændre den endelige karakter/bevaringsværdi til 3 (frem for 4).

Bygning 1 K, s. 72

Arkitektur: Vi er ikke enige i karakteren 7 og giver i stedet karakteren 6. Det er en anden tids arkitektoniske principper, der er anvendt (sandsynligvis 1970'erne), men bygningen bør bedømmes ud fra de tendenser, der herskede på opførelsestidspunktet; der er ligeledes en del arkitektonisk bevidste greb, og bygningen er da også arkitekttegnet, jf. sbs-registreringen s. 7.

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Kulturhistorie: Som kirkebygning mener vi, at den kulturhistoriske værdi bør være højere end 5, og vi giver den 4.

Miljømæssig værdi: Bygningen har ikke støtteværdi for anlægget og har derfor ikke nogen høj miljømæssig værdi, men da den ikke decideret forringer omgivelserne i særlig grad, mener vi, at 8 er for lavt. Vi giver derfor karakteren 6.

Originalitet har fået 5, selv om den er beskrevet som 'Meget originalt' – den bør være 4.

Den samlede bevaringsværdi giver vi 6 (frem for 7).

Bygning 1 L, s. 73

Miljømæssig værdi bør være lidt højere end 6 – vi giver 5, da de to længer L og M med deres parallelle forløb og næsten symmetriske facader danner et fint og tæt rum mellem sig.

Originalitet har fået 5, selv om den er beskrevet som 'Meget originalt' – den bør være 4.

Bygning 1 M, s. 74

Miljømæssig værdi bør være lidt højere end 6 – vi giver 5, da de to længer L og M med deres parallelle forløb og næsten symmetriske facader danner et fint og tæt rum mellem sig.

Originalitet har fået 5, selv om den er beskrevet som 'Meget originalt' – den bør være 4.

Bygning 1 O, s. 76

Kulturhistorie: Eftersom bygningen er integreret i den sydlige perimetermur, har den en særlig fortællerværdi, som vi giver 4 (frem for 5).

Originalitet: Her blandes de indre forhold ind i bedømmelsen, men hvis man kun ser på det ydre, giver vi 5 (frem for 6).

Bevaringsværdien må afhænge af, om muren regnes med eller ej, og ligger derfor på 4 inkl. den integrerede mur eller 5 uden muren.

Bygning 1 Y, s. 77

Kulturhistorie: Eftersom bygningen er integreret i den sydlige perimetermur, har den en særlig fortællerværdi, som vi giver 4 (frem for 5).

Originalitet: Her blandes de indre forhold ind i bedømmelsen, men hvis man kun ser på det ydre, giver vi 5 (frem for 6).

Bevaringsværdien må afhænge af, om muren regnes med eller ej, og ligger derfor på 4 inkl. den integrerede mur eller 5 uden muren.

Bygning 1 P, s. 78

Kulturhistorie: Eftersom bygningen er integreret i den sydlige perimetermur, har den en særlig fortællerværdi, som vi giver 4 (frem for 5).

Originalitet: Her blandes de indre forhold ind i bedømmelsen, men hvis man kun ser på det ydre, giver vi 5 (frem for 7).

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Bevaringsværdien må afhænge af, om muren regnes med eller ej, og ligger derfor på 4 inkl. den integrerede mur eller 5 uden muren.

Bygning 2, s. 85

Kulturhistorie: Som bolig for fængselsinspektøren, dvs. en vigtig funktion for fængselsanlægget, bør kulturhistorien vægtes højere. Herudover er det tydelige nationalromantiske udtryk et godt eksempel på denne stilretning, og i forhold til et lokalt niveau i Albertslund er bygningen af høj værdi. Sammenlign evt. med bygning 16 på s. 104, der har fået 3 i kulturhistorie. Vi giver 3 (frem for 4).

Miljømæssig værdi: Villaen er trods den omkransende hæk med til at danne væg om pladsen foran fængslets hovedindgang og er dermed vigtig i helheden. Hertil kommer villaens eget miljø med have. Vi giver 3 (frem for 4).

Originalitet: Der er en del ændringer, men også bevaret mange oprindelige træk, materialer og detaljer, så vi giver 5 frem for 6.

Tilstanden synes ikke at være så dårlig og vi er enige i at give 6, da slid og skader umiddelbart ser ud til at kunne udbedres.

Bevaringsværdien bliver herefter 3 (frem for 4).

Bygning 103, s. 86

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Kulturhistorie: Vi synes, at bygningen har en højere kulturhistorisk værdi og giver den 6 frem for 9. Udhuse og små funktionsbygninger er jo netop med til at fortælle om stedets historiske anvendelse og giver et indblik i livet og dagligdagen i og omkring fængslet.

Tilstanden har fået 9, som er den allerlaveste karakter, men hvis denne bygning får den laveste, så giver en sammenligning med de bygninger, der næsten er faldet sammen, ikke mening. Vi giver 7.

Den endelige bevaringsværdi hæver vi fra 8 til 6.

Bygning 3, s. 87

Kulturhistorie: Bygningen er sandsynligvis opført som en del af det oprindelige anlæg. Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Bygningen har fået 4 i kulturhistorie, mens den tilsvarende bygning på den modsatte side af pladsen har fået 3 – de bør have samme karakter, og vi giver begge bygninger karakteren 2.

Vi er enige i bevaringsværdien 3.

Bygning 4, s. 88

Kulturhistorie: Bygningen er sandsynligvis opført som en del af det oprindelige anlæg. Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

anlæg, dets funktioner og anvendelse. Bygningen har fået 3 i kulturhistorie, mens den tilsvarende bygning på den modsatte side af pladsen har fået 4 – de bør have samme karakter, og vi giver begge bygninger karakteren 2.

Originalitet synes umiddelbart at være en højere værdi, da der er mange bevarede dele, og vi giver derfor 3 (frem for 4).

Tilstanden har fået 6, mens bygning 3 på den modsatte side af pladsen har fået 4, selv om bygning 3 umiddelbart fremstår i dårligere stand end bygning 4. Begge kan få 4.

Vi er enige i bevaringsværdien 3.

Bygning 104, s. 90

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Arkitektur: Det er på ingen måde stor arkitektur, men bygningen er dog enkel, velproportioneret, opført i gode materialer og har en rytmisk facade med revledøre. Vi er enige i 6 .

Kulturhistorie: Vi synes, at bygningen har en højere kulturhistorisk værdi og giver den 6 frem for 7. Udhuse og små funktionsbygninger er jo netop med til at fortælle om stedets historiske anvendelse og giver et indblik i livet og dagligdagen i og omkring fængslet.

Miljø: Udhuset hører sammen med hovedhuset bygning 4 og har dermed en vis miljømæssig værdi, som vi hæver til 5 (frem for 7).

Den endelige bevaringsværdi giver vi 6 (frem for 7).

Bygning 20, s. 91

Vi er enige i bevaringsværdien, men det er vanskeligt at vurdere originalitet og tilstand pga. pladerne slået for vinduerne – pladerne giver et trist og slidt indtryk, som måske er misvisende, og det er endvidere uvist, om de oprindelige vinduer gemmer sig bagved. Evt. højere karakterer her ændrer dog ikke ved den endelige bevaringsværdi på 4.

Bygning 20 udhus, s. 92

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Arkitektur: Det er på ingen måde stor arkitektur, men bygningen er dog enkel, velproportioneret og opført i gode materialer, og sammen med hovedhuset er det er harmonisk hele; den får derfor 6 (frem for 7).

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Kulturhistorie: Vi synes, at bygningen har en højere kulturhistorisk værdi og giver den 6 frem for 7. Udhuse og små funktionsbygninger er jo netop med til at fortælle om stedets historiske anvendelse og giver et indblik i livet og dagligdagen i og omkring fængslet.

Miljø: Udhuset hører sammen med hovedhuset bygning 20 og har dermed en vis miljømæssig værdi, som vi hæver til 5 (frem for 7).

Den endelige bevaringsværdi giver vi 6 (frem for fra 7).

Bygning 19, s. 93

Vi er enige i bevaringsværdien, men det er vanskeligt at vurdere originalitet og tilstand pga. pladerne slået for vinduerne – pladerne giver et trist og slidt indtryk, som måske er misvisende, og det er endvidere uvist, om de oprindelige vinduer gemmer sig bagved. Evt. højere karakterer her ændrer dog ikke ved den endelige bevaringsværdi på 4.

Bygning 19 udhus, s. 95

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Arkitektur: Det er på ingen måde stor arkitektur, men bygningen er dog enkel, velproportioneret og opført i gode materialer, og sammen med hovedhuset er det harmonisk hele; den får derfor 6 (frem for 7).

Kulturhistorie: Vi synes, at bygningen har en højere kulturhistorisk værdi og giver den 6 frem for 7. Udhuse og små funktionsbygninger er jo netop med til at fortælle om stedets historiske anvendelse og giver et indblik i livet og dagligdagen i og omkring fængslet.

Miljø: Udhuset hører sammen med hovedhuset bygning 19 og har dermed en vis miljømæssig værdi, som vi hæver til 5 (frem for 7).

Den endelige bevaringsværdi giver vi 6 (frem for 7).

Bygning 18, s. 96

Vi er enige i bevaringsværdien, men det er vanskeligt at vurdere originalitet og tilstand pga. pladerne slået for vinduerne – pladerne giver et trist og slidt indtryk, som måske er misvisende, og det er endvidere uvist, om de oprindelige vinduer gemmer sig bagved. Evt. højere karakterer her ændrer dog ikke ved den endelige bevaringsværdi på 4.

Bygning 18 udhus, s. 98

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Arkitektur: Det er på ingen måde stor arkitektur, men bygningen er dog enkel, velproportioneret og opført i gode materialer, og sammen med hovedhuset er det harmonisk hele; den får derfor 6 (frem for 7).

Kulturhistorie: Vi synes, at bygningen har en højere kulturhistorisk værdi og giver den 6 frem for 7. Udhuse og små funktionsbygninger er jo netop med til at fortælle om stedets historiske anvendelse og giver et indblik i livet og dagligdagen i og omkring fængslet.

Miljø: Udhuset hører sammen med hovedhuset bygning 18 og har dermed en vis miljømæssig værdi, som vi hæver til 5 (frem for 6).

Den endelige bevaringsværdi giver vi 6 (frem for 7).

Bygning 17, s. 101

Vi er enige i bevaringsværdien, men det er vanskeligt at vurdere originalitet og tilstand pga. pladerne slået for vinduerne – pladerne giver et trist og slidt indtryk, som måske er misvisende, og det er endvidere uvist, om de oprindelige vinduer gemmer sig bagved. Evt. højere karakterer her ændrer dog ikke ved den endelige bevaringsværdi på 4.

Bygning 17 udhus, s. 103

Vi er enige i den endelige bevaringsværdi. Som udhus er bygningen en del af den kulturhistoriske og miljømæssige fortælling, men udhuset er bygget en del om og har mistet sine værdier.

Bygning 16, s. 104

Kulturhistorie: Bygningen er opført som en del af det oprindelige anlæg som boliger til bl.a. maskinmesteren. Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse.

Tilstanden har fået 9, som er den allerlaveste karakter, men hvis denne bygning får den laveste, så giver en sammenligning med de bygninger, der næsten er faldet sammen, ikke mening. Vi giver 7.

Det ændrer ikke på den endelige bevaringsværdi på 4.

Bygning 16 udhus, s. 105

Samlet set synes vi, at udhuset har højere værdi end 7 (f.eks. i kulturhistorien, da det er opført i 1859), men da tilstanden er meget dårlig, har vi ikke brugt tid på at genvurdere karaktererne. Hvis udhuset på nogen måde kan reddes, vil det styrke det særlige miljø ved den gamle maskinmesterbolig.

Bygning ?, s. 112 (ligger lige ved bygning 106)

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Arkitektur: Det er på ingen måde stor arkitektur, men 'bygningen' har dog formgivne gavle og får derfor 6 (frem for 7).

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Kulturhistorie: Vi synes, at bygningen, som må have været til forråd, har en højere kulturhistorisk værdi og giver den 5 frem for 6. Udhuse og små funktionsbygninger er jo netop med til at fortælle om stedets historiske anvendelse og giver et indblik i livet og dagligdagen i og omkring fængslet.

Miljø: Bygningen er et særegent element i anlægget og giver derfor et positivt bidrag til helheden; den har dermed en vis miljømæssig værdi.

Den endelige bevaringsværdi giver 6, hvilket vi er enige i.

Bygning 111, s. 113

Miljømæssig værdi er 5, og det er vi enige i, mens den miljømæssige værdi for bygning 110 og 24 er 6, hvilket ikke virker konsekvent; de bør også være 5.

Vi mener, at den endelige bevaringsværdi bør være 6 jf. vægtningen af de tre første karakterer: arkitektur 7, kulturhistorie 6 og miljø 5.

Bygning ?, s. 114 (ligger mellem bygning 111 og 110)

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Arkitektur: Det er på ingen måde stor arkitektur, men 'bygningen' har dog en enkel og stram afrundet form og får derfor 7, hvilket vi er enige i.

Kulturhistorie: Vi synes, at bygningen, som må have været til forråd/opbevaring, har en højere kulturhistorisk værdi og giver den 5 frem for 6. Udhuse og små funktionsbygninger er jo netop med til at fortælle om stedets historiske anvendelse og giver et indblik i livet og dagligdagen i og omkring fængslet.

Den endelige bevaringsværdi giver vi 6 (frem for 7).

Bygning 110, s. 115

Kulturhistorie: Som del af en ældre enklave af funktionsbygninger synes vi, at den kulturhistoriske værdi på 6 bør hæves til 5.

Den miljømæssige værdi hæver vi fra 6 til 5, så der er konsekvens ift. sammenhængen med bygning 24 og 111. Bygningerne danner en god lille enklave.

Således bliver den samlede bevaringsværdi til 5 (frem for 6).

Bygning 105, s. 116

Vi er helt med på, at denne 'bygning' ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder et element som dette, der måske angiver en mødding. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Vi er dog enige i, at elementet har lav bevaringsværdi.

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

Bygning 24, s. 117

Kulturhistorie: Som del af en ældre enklave af funktionsbygninger synes vi, at den kulturhistoriske værdi på 6 bør hæves til 5.

Den miljømæssige værdi hæver vi fra 6 til 5, så der er konsekvens ift. sammenhængen med bygning 110 og 111. Bygningerne danner en god lille enklave.

Således bliver den samlede bevaringsværdi til 5 (frem for 6).

Bygning xx, s. 118

NB: Vi har ikke besøgt denne bygning, så vores kommentarer baserer sig på fotos og beskrivelse i sbs-registreringen!

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Arkitektur: Det er på ingen måde stor arkitektur, men bygningen er dog enkel, velproportioneret og opført i gode materialer; den får derfor 6 (frem for 7).

Kulturhistorie: Vi synes, at bygningen har en højere kulturhistorisk værdi som evt. brandudhus og i nærheden af branddammene og giver den 5 frem for 6.

Miljø: Udhuset ligger frit og indgår dermed ikke i sammenhæng med anden bebyggelse, men har heller ingen negativ betydning, så vi hæver den miljømæssige værdi til 6 (frem for 7).

Den endelige bevaringsværdi giver vi 6 (frem for 7).

Bygning 15, s. 119

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Derfor giver vi 2 frem for 3.

Herudover er vi enige i den endelige bevaringsværdi på 3.

Bygning 15 udhus, s. 120

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Arkitektur: Det er på ingen måde stor arkitektur, men bygningen er dog enkel, velproportioneret og opført i gode materialer, og sammen med hovedhuset bygning 15 er det et harmonisk hele; den får derfor 6 (frem for 8).

Kulturhistorie: Som en del af den oprindelige bebyggelse fra 1859 synes vi, at bygningen har en højere kulturhistorisk værdi og giver den 5 frem for 7; alle de øvrige oprindelige bygninger har vi givet 2, men udhuset er knap

Vi sikrer, udvikler og formidler den byggede kulturarv

så umisteligt, selv om udhuse og små funktionsbygninger er med til at fortælle om stedets historiske anvendelse og giver et indblik i livet og dagligdagen i og omkring fængslet.

Miljø: Udhuset hører sammen med hovedhuset bygning 15 og har dermed en god miljømæssig værdi, som vi hæver til 5 (frem for 7).

Den endelige bevaringsværdi hæver vi fra 7 til 5, velvidende at tilstanden er meget dårlig.

Bygning 14, s. 123

Kulturhistorie: Vi synes, at alle de oprindelige bygninger bør have 2 i kulturhistorisk værdi, fordi de er synlige, fysiske vidnesbyrd om det oprindelige anlæg, dets funktioner og anvendelse. Derfor giver vi 2 frem for 3.

Herudover er vi enige i den endelige bevaringsværdi på 3.

Bygning 14 udhus, s. 124

Vi er helt med på, at denne bygning ikke er umistelig, men vi vil gerne slå et slag for de forskellige elementer og detaljer, som er med til at fortælle om stedets særlige historie og liv, herunder udhuse som denne bygning. Det giver et tilskud til et områdes stemning og oplevelse, hvis detaljer bliver bevaret, så det hele ikke bliver alt for 'friseret'. At fjerne en enkelt detalje ødelægger ikke så meget, men fjernes de alle, forsvinder noget af sjælen og fortælleværdien.

Arkitektur: Det er på ingen måde stor arkitektur, men bygningen er dog enkel, velproportioneret og opført i gode materialer, og sammen med hovedhuset bygning 15 er det et harmonisk hele; den får derfor 6 (frem for 8).

Kulturhistorie: Som en del af den oprindelige bebyggelse fra 1859 synes vi, at bygningen har en højere kulturhistorisk værdi og giver den 5 frem for 7; alle de øvrige oprindelige bygninger har vi givet 2, men udhuset er knap så umisteligt, selv om udhuse og små funktionsbygninger er med til at fortælle om stedets historiske anvendelse og giver et indblik i livet og dagligdagen i og omkring fængslet.

Miljø: Udhuset hører sammen med hovedhuset bygning 14 og har dermed en god miljømæssig værdi, som vi hæver til 5 (frem for 7).

Den endelige bevaringsværdi giver vi 5 (frem for 7), velvidende at tilstanden er meget dårlig.